

Izbaja vsek četrtek
ob 4. uri popoldne.
Hokopisi se ne vira-
tajo. Nepravkovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znača
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone.
Za manj premožne
za celo leto 8 krone,
za pol leta K 1.50.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 K.

Hokopis sprejema
"Narodna Tiskarna"
v Gorici, ulica Veterinari 8. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Cilj našega ljudskega dela.

Izobraževalno delo med goriškim ljudstvom se je v zadnjih letih pomnožilo in poglobovalo. Za gospodarski napredek, za izobrazbo in politično zavest naših delavskih stanov se je mnogo storilo. Prav je, da razločno povemo, kakšen enotni cilj veže naše mnogovrstno prizadevanje v harmonično celoto.

Naš namen je, vzgojiti na Goriškem nравstveno značajno krščansko ljudstvo. Imovitost, izobrazba, politična zrelost je v ljudskih rokah dvorenem međ, ki se ga lahko suče na dobro sli na slabu stran. Krščanski nравstveni značaj našega naroda žele nam bo poroštvo, da bo on svobodo in izobrazbo v dobro obračal.

Res, da ima prvo nalogu, gojiti krščansko nравnost in značajnost, dobra šola in cerkev. A šola še ne izobri značaja. Ona sicer položi mnogo kali v otroško ali mladeničko dušo, ki naj bi kdaj rodile sad nравstvenega značaja — a ta značaj sam dozori v poznejših letih ob mnogovrstnih vplivih. Kako nedostatne so v tem oziru celo srednje in višje šole, se dovolj prepričamo, da se spomnimo, da so bili francoski proticerkevni politiki kakor Combes, Jaures, Charbonell, Waldeck-Rousseau vzgojeni na jezuitskih licejih! Cerkev pač tudi pozneje obrača svoje skrbno materinsko oko na mladeniča in dekleta, ki sta že stopila v življenje, akaj ko je njen vpliv često nedostaten in tudi — preredek, zlasti dandanes, ko je javno življenje tako mnogovrstno razvito. Samo vpliv cerkev je preredek, da bi varovala značaj doračajajočega moža in žene hranske škode. K večjemu enkrat na teden, še tv ne vselej, se zberejo verniki k sv. darilvi in poslušanju

LISTEK.

Janez Tominec in njegova žena.

Tominec je bil bogat kmet, dober kristjan, prebrisana glava in trda grča. Njegova žens, ki jo je okrog svečnice pripeljal sem iz goriške okolice, seveda tudi hči veleposetnika, je bila zdrava in močna, bogata in pridna za delo, pa je hodila bolj po visokih petah in krščanstvo ji do vseh dob še tudi ni obribalo kože. Za njo je ljubi Bog bil le dober mož, s katerim smo si v daljnem prijateljstvu, v drugem pa so ji bila kuhinja in klet, dvorišče in hlev njena najljubša svetišča. Preveč moliti, misila je, dela ljudi samo lenuhe, — ob delavnikih bi trebalo cerkev pridno zapirati, da se iz nje kaj ne pokrade. Pri Tomincu pa je tudi med tednom malo cerkvenega duha privelo v hišo in to je Nežiki — tako je bilo ime naši znanki — takoj spočetka povzročilo katar na jetrib in pljučah. Vsakdanja molitev rožnega venca največ ni dala pokoja njeni vesti, ker se s tem pokvari glas, pritrga potrebnega spanja, razgreje kolena — z eno besedo škoduje na zdravju. V prvih tednih se je zvečer po jedi vsekdar lo-

božje besede. A doma mu morda govori vsak dan slab prijatelj, slab časopis, vsak dan gleda napačne vzglede, ki ga vlečejo v slabo.

Nadalje priznajmo, da vpliv cerkev ne more biti tako mnogostranski, da bi zadoščeval vsem panegam današnjih življenjskih potreb. Včasih je naš človek dobil ves psuk le v cerkvi in šoli. Danes se nadalje izobriša z osebnim občenjem, z kerivom po družtvih, potovanjih, shodih itd. Vse to bi moralo do polnjevanja vzgojo cerkve in šole v isti krščanski smeri. Le tako bi dobili harmonično razvite krščanske značajev. Kdo ne vidi torej potrebe, da mladenič in dekle, izstopiva iz šole, najdetra krščanski izobraževalni društva, ki jih sprejme v svoje okrilje? Ravn tako treba, da najde samostojni gospodar krščanske politične in gospodarske organizme, ki se jim pridruži, da v njih najde oporo svojim težnjam. Kjerje tako preskrbljeno za vsestransko vzgojo ljudstva, tam iz dobrih ljudi ne bo težko vzgojiti celih krščanskih značajev. Indobri so naši ljudje po veliki večini.

A kaj vidimo velikokrat tudi prisicer poštenih naših ljudeh? Izpoljujejo krščanske dolžnosti, doma v družini so dobri kristjani — a v politiki naši nasprotniki. Ti pojavi se sicer bolj in bolj redčijo, a nihajo se še tupatam. Od kod to? Včasih tiči zadej gospodarska odvisnost od kakšne liberalne organizacije ali druge osebne zveze, toda na sploh je temu vzrok pomanjkanje harmonične vzgoje. Za domače življenje je vzgojen od krščanskih starišev in cerkve — zato doma živi po krščansku, za politiko je vzgojen od liberalcev ali socialistov demokratov, zato je v politiki njihov. Taki primeri niso redki. Iz tega sledi nojna potreba, da vse potrebno ukrenemo, da se bo vzgoja našega ljudstva za javnost vršila v soglasju z nje-

tila kaka bolezni: boleli so jo zobje, ušesa, imela je vročnico, želodčne krče, skrnilo itd. in morala je hitro v postelj. Pozneje so ponehale te bolezni in tudi ona ostane med rožnim vencem v hiši, pa na tla ni poklenila, — to se ne bi strinjalo z njeni častjo — ampak je raje počivala na stolcu. Tudi z ustnicami je migala, samo da nihče ni vedel, ali prereščuje kuhinjske račune ali vabi kure. Pri drugem odstavku je vsakokrat na vse strani delala globoke poklone, toda hlapci in dekle so znali natanko, da ta čast ne velja Bogu in Materi božji. Njen mož Janez nekaj tednov mirno gleda, nazadnje pa se ne more več vzdržati in trduje prime svojo ženo. Odločno ji obrazloži, da tega ne more več gledati, krščanstvo in molitev je stara dedčina njegove hiše, katero ne da odpraviti — Nežika naj se sramuje pred hlapci in deklami. S tem pa je bila pri Nežiki streha v ognju. V začetku vselej ježe in srda še besede ni spravila iz ust, potem pa se je jokala, nazadnje pa divje zmerjala črez vso to nabožnost. Janez ji pušči mirno razsajati, potem pa še odločnejše izjaviti, da takaj mlačnost nima prostora v njegovi hiši. Nežika meni na to, da se ne da vladati od svojega moža in da lahko tudi gre. Janez pa meni, da lahko naredi, kakor hoče.

govo krščansko domačo vzgojo. Zato potrebujemo izobraževalnih, gospodarskih in političnih društev na krščanskem temelju. Na ta način dobimo celih krščanskih značajev. In ta je naš cilj.

Socialni fečaj v Gorici.

Socialni kurz je uspel v vsestransko zadovoljnost. V četrtek popoldne je predaval g. Biteznik o zadružništvu. K tej točki sta govorila še gospoda Kromar in dr. Krek. V petek dopoldne je predaval dr. Krek o socializmu, dr. Dermastia o novem volivnem redu za dež. zbor in o zborovalnem zakonu. Podobne je korat Abram govoril o knečkem vprašanju. V soboto dopoldne je dr. Srebrnič razpravljal o delavskem vprašanju, Kremžar pa je govoril o časopisu. Popoldne je dr. Capuder govoril o zgodovini človeške družbe in dr. Breclj o socialni higieni. Zvečer je bil komerz.

Lepo je uspel ta fečaj!

Nad 200 udeležencev iz vseh krajev naše ožje domovine! Kdo bi si bil v sanjah mogel to misliti? In ni se šlo za kako zabavo, za kratek čas, za pijačo ali plese, marveč za težko duševno delo. Ti vrlji mladeniči in možje so prišli učiti se, — v šolo. Poslušali so raznovrstna predavanja, težka, večinoma nova tvarina jim je zvenela na ušesa; a združili so pazljivo, mirno in na lichih sejim je bralo prisereno notranje veselje. Naš socialni kurz pomeni mejnik v našem javnem življenju. Socialni kurz bo pokazal svoje uspehe v deljanju, ne v besedah. Naša časniška dolžnost je pa vendar, da v nekaterih potezah pokažeмо smer, ki se nam zdaj odpira:

1. Na laži so ostali vsi tisti, kateri ne zaupajo v napredno silo našega ljudstva. To je prvo, važno dejstvo. Ljudstvo

želi poduka, želi izobrazbe; želi organizacije. Danes ne more reči nihče več: Ne gre. Kdor je poštenih misli, dobi dovolj plodovitega dela. Socialni kurz poziva z gromovitim glasom: Na noge vse, ki ste sposobni, in dajte ljudstvu, česar mu je treba, in česar si tako živo želi.

2. Liberalna misel nima tal med našim ljudstvom. Tudi tisti, kateri so dosegli še oddajali svoje glasove za liberalce, so z liberalstvom samo od zunaj pomazani. Malo se omijejo, pa bo dobro in preko noči ostanejo liberalni generali brez armade. Težko je dobiti ljudstva, ki bi bilo tako ukažljeno kakor je naše. Seveda, če se mu od naše strani ne da poduka in ne pomaga do organizacij, imajo nasprotniki labko delo. Ali v tem oziru napredujemo tudi pri nas, kakor pričajo dogodki zadnjih časov in posebno še socialni kurzi teh dñij.

3. Naši možje in mladeniči so dobili s podukom tudi pogum. Prvo je važno, drugo za uspešno rabo prvega še važnejše. Strahu je vladalo obilo po naši deželi. Mirnim srečem labko povemo nasprotnikom, da bo odslej drugače. Mi vse zavedamo, da smo močni in v ti zavesti zore zmage.

4. Naše duševno obzorje se je razširilo. Pigmeji so omejeni in omejenost je mati neumnosti. Naši cilji so daleko-sezni; zato so tudi naša srca široka. V majhnem obzorju tudi majhni predmeti motijo oko in vzbujajo pozornost. Malenkosti znamenje je to, če se preresno pečamo s frazami, ki z njimi napolnjene izpuščajo naši nasprotniki svoje mehurčke po naši javnosti. Čim širše bo naše obzorje, tem vzvišenejši bomo tudi nad temi napadi. Danes ne stoje več nasprotniki koordinirano z nami, marveč naše ljudstvo jih gleda z viška navzdol, zavedajoč se, da ima opraviti z ljudmi, ki niso celi, ki jim na značajih, na inte-

pokleknih v klopi, prikaže se tudi ženska in se prireje k njemu v klop. Janez poškili malo po strani in spozna v ženski svojo Nežo. Pa še črnail ni besede in molil mirno pri sebi. Žena pa je škrebljala s "paternoštom", migala z ustmi in jezikom in molila tako hitro in šumno, kakor da bi prevzela v skord. Če bi kdo slušajno gledal, moral bi mu ves farizej v tempeljnu priti na misel. Kdor se je spoznal, položil bi ženi na jezik besede: Gospod, zahvalim se ti, da nisem kakor drugi ljudje, obrekovalci, ali celo kakor tale nezvesti zakonski mož, ki životari od Boga pozabljeno življenje slamnatega vdovca. V dnu srcu pa je vse to le delala na veter, to se pravi, hotela je pokazati svojemu možu, da je v kratkem času postala že na pol svetnica in da ni več daleč čas, ko jo bodo proglašili za blaženo.

Črez nekaj časa seže Janez po svojem klobuku in reče tja proti Nežiki: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ in gre. Nežika je obledela. Tudi ona je prišla iz cerkve. Njen mož pa že čvrsto koraka navzdol in še pogleda ne nazaj. Nežika pa zopet vstopi v hišo božjo in se joče.

(Konec pride.)

Naročino in na
znanila s prejema
upravnosti, Gorica
Semeniška ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdijevem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenjski ulici in na
Korenjskem bregu
(Riva Corno) št. 14.
po 8 vin.

Oglasi in poslanice
se računajo po petit
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

ligenici in na socialnih manirah veliko manjka. Naj bodo, kjer so.

Naše vrste so dovolj široke. Prostora je za vsacega, komur je res marljudiški blagor in narodni napredek. In socialni kurz je pokazal, kako stoe v našem taboru vsi narodni sloji drug poleg drugega in ne drug na drugem. Vsi enakovredni in enakopravni: dolavci poleg akademškega izobraženca, kmet poleg duhovnika, obrtnik poleg uradnika. In vsi priznavajo enega gospodarja in naša nadela in en cilj — napredek — blagor vseh. Narod je bil zbran pri socialnem kurzu. Narod bo tudi vžival njebove sadove!

Politični pregled.

Državni zbor bo sklican 18. t. m. Dne 11. aprila gre na velikonočne počitnice. Nato zboruje od 17. aprila do konca junija, nakar se snidejo deželni zbori.

Naša armada, — Listi poročajo, da Avstrija nastavi ob laški meji 13 gorskih baterij. Doslej so bile le 4. Tekom tega leta bodo vsi naši topniški polki oskrbiveni z novimi topovi. Sploh se naše topništvo popolnoma preosnuje.

Amerika se pripravlja na vojsko z Japonsko. — Japonski poslanik v San Franciscu je izjavil, da Japonska hoče omejiti izseljevanje Japoncev v Ameriko. Če pa bo Amerika s silo branila Japcem naseljevanje, bo to Japonska smatrala za sovražen čin. — Nadalje poročajo iz Amerike, da je v vojni oddelek poklicanih več ameriških generalov, da poročajo o obrežnih utrbah in o topovih. Na Filipine Američani pošiljajo strelično.

Male politične vesti.

2. januarja. — Češka socialna demokracija je izdala volivni oklic za deželne volitve, v katerem zahteva splošne in enake vol. pravice tudi za deželni zbor. — Na Hrvaškem je zavladalo izjemno stanje. — Cesar je odlikoval našega in ogrskega ministerskega predsednika. — V južni Rusiji so veliki nemiri.

3. januarja. — V Severni Ameriki so se vršili boji med Američani in Japonci. — Italija ima za vojnega ministra civilista, ker kralj meni, da bo zborica rajša civilistu dovolila kredit.

4. januarja. — Na Hrvaškem postane ban baron Rauch. — Razprava proti Stesiju se prične zopet 10. jan. — Hrvaška mažaronska stranka bo zopet stopila v življenje in bo podpirala bana Raucha.

5. januarja. — Cesar je zaslišal v polurni avdijenci barona Raucha. — V Ameriki so se zopet vršili boji med Japonci in belokoči.

6. januarja. — Vršila se je seja ogr. ministr. sveta, ki se je udeležil tudi Rauch. — V Rusiji praznunjo te dni božične praznike. Tem povodom so pomilostili več obsojencev.

7. januarja. — Naš cesar je daroval 1 milijon lir papežu. — Slepjava Goldschmidta so bavarske oblasti izročile avstrijskim. — Gotovo je, da Rauch postane hrvaški ban. To se zgodi gotovo že 9. t. m.

8. januarja. — Daves se je vršilo na Dunaju posvetovanje o preosnovi in izpopolnitvi delavskega zavarovanja in o izvedbi pokojninske postave zasebnih uradnikov. — Ruska carica-mati je zelo obolela.

Darovi.

Za "Slov. Alojzijeviče": Preč. gg.: dr. Ant. Gregorčič 25 K; Ivan Kurincič 10 K; Anton Manzini 5 K; Val. Batič 10 K; Franc Kunšič 10 K. Bl. gg.: Perkon Friderik 2 K; Andrej Matejuc 5 K; Teodor Hribar, vodja "Kroj. zadr." 10 K; Katarina Špacapan, trgovka v Mirnu 3 K; Josip Toroš 2 K; Franc Novič 2 K.

Blagodušnim dobrotnikom najiskrenješa zahvala! Oni, ki je rekel "Kdo sprejme kterege teh malih v Mojem imenu, Mene sprejme", poplačaj stotero!

Za "Slov. sirotiče": P. n. Andrej Matejuc 5 K; č. g. Vinko Tomagnin 5 K; dr. Andrej Pavlica 10 K.

Bog stotero povrni!

Uprava "Prim. Lista" je prejela za "Šolski Dom" 2 kroni, katere je daroval g. Peter Leban Gorica; nadalje so darovali za slov. "Sirotiče": Nekdo v Gorici 2 K; Peter Leban Gorica 2 K; Ivan Žigmund Vogersko 1 K; Stefan

Pavlin Kronberg 60 v; Jelen Štefan Opatjeselj 50 v; Bratuš Ivan Št. Ferjan 40 v; Karol Zidarič Gorica 36 v; Kovacič Josip Sveti 20 v; Andrej Vižintin Št. Andrej 10 v; Ivan Pavšič Šempas 10 v; Anton Podberšek Prelesje 1 K; Ant. Janko v Gorici 40 v; g. Iva Pirjavec c. kr. svetovalec 5 K za slov. "Alojzijeviče", 5. za slov. "Sirotiče"; za "Šolski Dom" 4 K, katere je daroval č. g. Anton Manzini, vikar Staroselo in 4 K za slov. "Alojzijeviče", za "Šolski Dom" Kristof Tomsič kaplan 2 K; Kristof Tomsič kaplan 3 K; K. A. P. 2 K; Otilij Medveš vikar 1 K; Josip Klanjšček 1 K; Tomaž Kodelja, Šestevnica 1 K; Vincenc Vodopivec Kamnje 1 K; Franc Pavlin Vrtojba 32 v; Vižin Josip Kronberg 40 v; Anton Košuta 20 v; Ivan Gulin Vrtojba 20 v.

S. K. S. Z.

Prihodje predavanje "Slov. kršč. soc. zveze" bo prihodnji torek ob 8 zvečer v salonu hotela "Central". Predaval bo gosp. dr. Karol Capuder o potovanju okoli sveta. Celotno predavanje bo pojasnjevalo 48 slik, ki se bodo proizvajale s skiptikonom.

Opozorjam na to posebnost vse člane "Slov. kršč. soc. zveze" in vse naše somišljenike.

Člani "Slov. kršč. soc. zveze" so vstopnino prosti.

Nečlani pa plačajo vstopnine 20 v.

V torek ob 8 zvečer vsi v hotel Central, da se udeležite po živih slikah potovanja okoli sveta!

Seja "Slov. kršč. soc. zveze" bo v petek zvečer ob 6, uri v rezervinah prostorih.

Komerz "Slovenske krščansko-socijalne zveze" ki je bil prirejen v soboto zvečer na čast udeležencem socialnega kurza, je uspel nad vse sijajno. Obširna in krasna "Centralova" dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Komerz je otvoril predsednik dr. Breclj s pozdravom na vse navzoče. Komerza se je udeležil tudi voditelj S. L. S. dr. Gregorčič, ki je bil burno pozdravljen, enako dr. Krek in posl. Fon. Med velikim navdušenjem se je dr. Breclj spominjal svetega očeta in cesarja, nakes je godba zaigrala cesarsko himno, ki so jo navzoči stoje poslušali. Zt predsednika je bil izvoljen dr. Ev. Krek, podpredsedniki pa so bili gospodje: Vinko Metlikovec, posestnik iz Volčegsgrada pri Komnu, I. Rejc, posestnik iz Šebrelj na Čerkljanskem in Vinko Vodopivec, župan iz Kamenj na Vipavskem.

Po pozdravnem govoru pred. dr. Kreka so govorili gg. Vinko Metlikovec, ki je nazdravil delavstvu, Štančtu, Vuga, dr. Dermastia, Abram, Kemperle, ki je pozdravil udeležence v imenu kat. naravnega dijaštva, Kremžar, Rejc, ki se je zahvaljeval predsednikom kurza za pouk, gca. Ela Abramova v imenu "Skalnice", F. Kavčič je nazdravil S. L. S. in njenemu voditelju ter posl. Fonu, Čenčič iz Trešte je govoril kot urednik "Zarje" in zastopnik naših tržaških somišljenikov, Vuk in Božič iz Budanju, ki se je zahvaljeval v imenu kranjskih udeležencev kurza S. K. S. Z.

Pevski zbor je tako lepo pel razne pesmi in tudi godba je krasno vršila svojo dolžnost. Bil je lep in časten zaključek socialnega kurza. Bog daj svojega blagovslova!

Novice.

Seno, kojega je naročil deželni odbor, je doseglo te dni. Seno je naravnost izvrstno in posestniki ga ne morejo prehvaliti. Samo na Krasu se ljudje pritožujejo, da so dobili slabo seno; če se, da je zavračajo. Povprašali smo na prisotnem mestu, kjer so nas informirali, da tega sena ni naročil deželni odbor,

ampak kdo drugi, morda "pravi ljudski poslanec" g. Strekelj. Nekatera občine na Krasu so sicer tudi naročile sena pri deželnem odboru, toda ga še niso dobile.

"Agrarna" stranka ki se je pojavila pri zadnjih državnozborskih volitvah med nami, si je med drugim stavila tudi lepo nalogu, da združi vse goriške Slovence. Sicer nam je misel, da bi se združili vsi goriški Slovenci simpatična, a vedeni smo, da bo vse delo zaman. In res,

danes tened je ta stranka, in ž njo vsi resno misleči može v stranki, lahko uvidela, da z liberalci ni možno skupno delo. Na strankin shod se je pritepla večina liberalnih učiteljev, ki so odločili, da bodi stranka samostojna, zagovornica učiteljev in da naj se druži le z liberalci. Na shodu navzoči kmetje so zmajeviali z glavami, ko so videli, kako jih hočejo komandirati liberalni učitelji. Trezni voditelji "kmečke stranke" so predlagali, da se stranka združi s S. L. S., ki ima enak program ko kmečka stranka. A učitelji, ki se jim gre le za liberalizem so sklenili drugače.

Povdralo se je tudi, da ima "Naš Glas" le 100 plačajočih naročnikov, kar je seveda mnogo premalo.

Zdi se nam, da bodo pošteni kmetje med agrarci dovolj samostojni, da vržejo razrečeno do liberalnega učiteljstva. Liberalcu Križmanu se gre le za to da dobi mandat. Kmet pa ne sme biti lestva za takši ijdil.

Laži, ki se dajo potipati. — V "Scđi" z dne 4. jan. 1908 stoji v nekem dopis med drugim tudi tole: "Mi hočemo biti neodvisni od klerikalne stranke in rajši s budčetom kot s to gadjo zaledo, ki poveč in vedno škoduje kmetskim interesom, ki je le duhovska stranka, a duhovnik je nasprotnik samostojnemu kmetu".

Ta je pa dobra; prisla nam je kakor nalašč. V tem času, ko je dr. Krek pri soc. kurzu govoril o samostojnosti kmeta, v "Scđi" tistem času je tiskala "Soča", da čehovnik je nasprotnik samostojnemu kmetu.

Dr. Krek je v enem svojih govorov povdral, da je kmetski stan morebiti še edini izraz, ki ima še smisel za samostojnost, in da je vsakega pravega rodujšča dolžen, delovati na to, da bo kmet samostojno nastopil in samostojno sposodil na svojega svetu.

Udeleženci soc. kurza so se od navdušenja zaradi vsevajih ali ob tem prekrašenih vrednjivosti govorja — pa ti pride "Soča", ki od pete do ust jo je sama čeljust, in trdi ravno nasprotno, da je duhovnik nasprotnik samostojnemu kmetu. Kator nalašč! Udeleženci soc. kurza, ko bodo to brali, se bodo od srca nasmehali laži-breji "Scđi". Z lažni misli ona našim ljudem trositi peska v oči, pa jih je odpira. Tudi zato smo hrazeni. Se naprej!

In kakšni ljudje! — "Soča" laže, da pri soc. kurzu ni bilo 200 udeležencev, ampak da jih mora biti polovica manj. In h koncu dostavlja zaničljivo: "In kakšni ljudje!"

Udeleženci soc. kurza in sploh vse naši somišljeniki naj si zapomnijo to zanidevanje od liberalne strani, in pri prihodnjih dežavnozborskih volitvah naj počažejo liberalcem, kakšni ljudje da so!

Uspeh dela! — "Slovenski gospodar" piše: Vesela vest. Zadnje dni smo dobili iz nekaterih župnij po 50 novih naročnikov, iz ene celo 100! Prisrčna hvala vsem agitatorjem! — Vidiš, dragi bralec "Primorskega Lista", to je uspeh dela! Ali meniš, da pri nas to ni mogoče? Gotovo! Zato na delo! Vsak naročnik naj dobi vsaj enega novega!

Pozor izobraževalna društva! — Katero liste bomo pa letos naročili v društvu? — V prvi vrst seveda "Primorski List" in "Gorico"! Neobhodno potrebne je dnevnik "Slovenec", potem pa tudi "Domoljub"! "Narodni gospodar", "Kmetovalec" sta dobra gospodarska lista; leposloven list je "Dom in Svet", znanstven je "Čas"; nadalje priporočamo še "Slovenskega učitelja", "Naš moč" in "Občinsko upravo". Vsi ti listi izhajajo v Ljubljani. V Mariboru izhaja "Slovenski gospodar" in Naš Dom", v Črncu je "Mir", pošten krščanski in slovenski list. V Trstu imamo pa "Zarjo"! Naročajmo torej te liste, vse druge pa proč!

Papež o časopisu. — Nedavno je zaslišal sv. oče nekega časnika, kateremu je reklo: "Še zdaj se ne umeva važnost časopisa. Duhovniki in verniki se ne pečajo s časopisom tako, kakor je to potrebno. Starčki pravijo, da je to nekaj novega in da se je prej rešilo mnogo duš, ne da bi se bilo treba pečati s časopisom. To je lahko reči: Prej! Prej! Na to se pa ne sme mislit, da prej strup slabega časopisa ni bil tako razširjen, kakor je zdaj in da protistrup dobrega časopisa ni bil tako potreben kakor danes. Dajstvo je, da brezbožno časopisje danes goljufa, zastrelja in uničuje krščansko ljudstvo.

Zaman gradite cerkve in prirejate misije ustavljate šole in prinašate dobra dela: vsi vsi napor bodo brezuspešni, če ne boste znali uporabljati obrambeno in napadalno orožje katoliškega lojalnega in odkritega časopisa." Papeževa beseda naj nam bodo v zgodbi in spodbudo, da bomo z vsemi močmi podpirali in agitirali za naše časopisje!

"Naš Glas". — V petek je imelo iziti glasilo agrarne stranke "Naš Glas", ki izhaja, kakor je znano o petkih. Danes smo poslali svojega moža po imenovanju list v neko tobakarno. No, naš mož prinesel nam je mesto lista novico, da včerajšnja številka lista "Naš Glas" ni izšla, in sicer zato ne, ker je nastal v agrarni stranki štrajk.

Imenovanja. — Zemljeknjičaim vodjem v Trstu je imenovan gosp. Ivan Rencelj, dosedaj pisarniški oficijal istotam; za pisarniška assistenta pa sta imenovana pisarniški vežbenec Josip Soban in pomozni pisarniški uradnik Šime Vitanovic, in sicer prvi na okrožnem sodišču v Gorici, drugi pa v Rovinju.

Državna podpora za nabavo krme. — Ministerstvo za poljedelstvo je dalo c. kr. namestništvu v Trstu na razpolago 79.000 K, da olahča nabavo krme kmetom v krajih, kjer je bilo lansko leto malo sena. To je delo "Slovenskega kluba", posebno pa posl. Fon.

V kranjski Vipavi kandidira za deželni zbor S. L. S. kmeta Lavrenčiča iz Vrhopolj, ki ga je v nedeljo "Kmečka zveza" postavila za kandidata.

Razpisana je služba potovalnega učitelja s slovenskim učnim jezikom in sicer za politični okraj Tolmin in občine Trnovske visoke planote s sedežem v Tolminu.

Državna podpora. — Ministerstvo za poljedelstvo je dovolilo za napravo napajališča v Sv. Martinu na Krasu 7400 krom državne podpore.

Pozor na zavarovanje! — Pišejmo nam: Gospod urednik! Ob začetku leta švigoj raznovrstni zavarovalniški agentje po kmetih, da bi si kaj prislužili. Nadlegujejo, zavijajo in lažijo, da bi spravili nas posestnike v zadrgo. Zaradi tega dovolite sledete v pojasnilo našemu ljudstvu.

Ako je kdo sklenil zavarovalno pogodbo, naj se je drži in naj se ne pusti pregovoriti od agenta, da mora ostati že pri starci zavarovalnici. Tudi pošiljajo zavarovalnice, katerih doba je že potekla,

nova plačilna povelja za naprej ter groze s tožbo in stroški. Zdeli so pa tudi pošiljati nove police kar za 20 let naprej, ne da bi človek katerikrat sklenil zavarovalno pogodbo. Vse to so le limanice, na katere naj bi se vlovali kmetje. Poleti je tako blago nazaj, od koder je prišlo in držati se zavarovalnice, s katero je sklenil pogodbo. Našemu narodu mora biti le ena zavarovalnica pri srca, ki dela za narod in za kmeta in to je naša domača "Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani". Kmet.

Sejmi na Primorskem. — Meseca januarja bodo na Primorskem sledili sejmi: Boljunc 24. januarja, Buje (Istra) 17. januarja, Divača 26. januarja, Gorica 9. in 30. januarja, Sežana v pondeljek po 17. januarju.

Godovi prihodnega tedna. — Nedelja 12. jan.: Arkadij, muč.; Ernst, škof; ponedeljek 13: Veronika, dev.; Bogomir; Leonij, škof; torek 14: Hilarij, škof; Feliks iz Noie; sreda 15: Pavel, pušč.; Maver, opat; Romed; četrtek 16: Marcel, Ticijan,

požledico. Na ulicah in po cestah se je zgodilo več nesreč. Ljudje so namreč padali na tla in nekateri so si zlomili celo roke in noge. V Lvovu je prišlo v četrtek na zdravniško postajo 130 oseb, katerim so vsled hudega mraza zmrznila ušesa in roke.

Na Dunaju so imeli včeraj 17° mraza pod ničlo.

— Žrebanje. — Gavni dobitek pri žrebanju sredk avstr. rdečega križa je zadeva serija 5866 štev. 15.

— Originalen poskus samoumora. — V Puštu je neka Alojzija Graber, ki se je vsled vednih preprirov z možem naveličala življena, požrla ključ od hišnih vrat. Zdravnik upajo, da jo bodo z operacijo rešili.

— Kuga med preščodi se je pojala v Istri v vseh Račice, Podgrad, Velike Mune in Žejane, vse v občini podgrajski. Kuga se je zanesla tjakaj po praščih od tujih trgovcev. Svetuje se našim ljudem, da ne kupujejo praščev od tujih trgovcev, marveč naj se bolj poslužujejo domače živali, ker izkušnja uči, da se kuga skoro vedno zanaša po importiranih praščih.

— C. kr. kmetijska družba (laška) v Gorici je imela 29. m. m. občni zbor, na katerem je bil zopet izvoljen predsednik deželnih glavar dr. Pajer; prvi podpredsednik je bil soglasno izvoljen baron Jurij Locatelli; drugi podpredsednik je goriški župan dr. Marani. Samo kmetje!

— Dr. Swida — dvorni svetnik. — Cesar je najvišim odlokom od 22. decembra t. l. podelil deželnemu šolskemu nadzorniku dr. Franu Swida v Trstu povodom njegovega zaprošenja umirovljenja naslov dvornega svetnika.

— Slovenci v — Lurd! — Dne 11. srečana t. l. bo 50 let, kar se je nebeška mati prvič prikazala Bernardki. Zato prirede Slovenci to leto v Lurd romarski vlak. Dne 11. maja romarji odiščo, dne 23. maja se vrnejo. Kdor se hoče udeležiti, naj se obrne na upravištvo "Slovenca" v Ljubljani. — V Lurd!

Listnica uredništva. — Kanal: Že imamo drug dopis o tej stvari. — Batuje, Boško, Kamno: Prihodnjic!

Mestne novice.

m Smrtna kosa. — Dne 4. t. m. je po kratki, mučni bolezni umrl občenspoštovanji trgovec Gašper Likar v Gorici, star 64 let. Pogreb je bil na dan sv. Treh kraljev ob 2¹/₂ popoldne. Pri krasnem pogrebu se je pokazalo, kako globoko spoštovanje je užival pokojni v vseh slojih goriškega Slovensva. Naj v miru počiva! Preostalim pa naše sožalje!

m Število umobolnih v goriških blazinah v minulem letu. — V oddelku blaznih ženske bolnišnice v Gorici je bilo v minilem letu sprejetih 57 oseb. Umrlo jih je 13. — V oddelku blaznih v bolnišnici usmiljenih bratov je bilo sprejetih v minilem letu 100 oseb. Od prejšnjega leta jih je ostalo na tem oddelku 134. Zdravilo se jih je v teku minilega leta vsega skupaj 238. Od teh jih je ozdravilo 30, 18 se je zdravstveno stanje zboljšalo, pri petih je ostalo zdravstveno stanje neizprenjeneno, 34 jih je umrlo in 146 jih je ostalo v zdravstveni oskrbi.

m Razgrajač obsojen. — Na Silvestrov večer je prišel v kavarno Central tudi 24-letni Josip Paulin, težak iz St. Petra. Začel je koj iskatki preprič, ki ga je tudi našel. Neki natakar je Paulina posvaril, češ, naj miruje. Paulin pa je natakarja zgrabil za prsa ter ga začel pestiti. Še le drugi gostje so Paulina postavili pred vrata kavarne, kjer ga je vsprijela v svoje varstvo policija, ki ga je drugi dan obsodila na 8 dan zapora.

m O higijeni zaužitega mesa se vrši danes predavanje ob 6. pop. v deželnih zbornicah.

m Umrli v Gorici od 22. do 28. decembra. V mestu: Valentin Culot star 65 let, Camauli Mohor 60, Anton Bisiach 1, Marija Menossi 1, Adolf Schönbogen 6, Francišek Zerjal 45, Ivana Klanščič 11, Avguštin Rosada 34, baron Henrik Baum 89; v ženski bolnišnici: Lucija Visintin 45, Ida Miceu 24, Ida Mattico 24, Terezija Sirk 47, Marija Rijavec 75; v bolnišnici usmiljenih bratov: Anton Visintin 44, Franc Beslan 23, Franc Marušič 34 in Spacal Ivan 65.

Iz goriške okolice.

g "Kmečka zveza" za goriški okraj ima sejo 12. januarja 1908 ob 10. uri predpoldne v Gorici, Via Vetturini 9. Dnevni red: Vladna akcija za pospeševanje gospodarskih zadev v naši deželi.

g Državna podpora. — Ministerstvo za notranje stvari je dovolilo občini Renče za gradnjo dveh mostov čez potok Otevjak državno podporo v znesku 1000 K.

g Kmetijski shod v Vipolžah. — V nedeljo popoldne ob 2h je v Vipolžah ustanovni shod "Kmetijskega društva" v dvorani g. Mihaela Skolaris.

g Smrt pri grobu. — V Solkanu so prejšnjo nedeljo popoldne pokopali nad 79 let staro ženico. Ko so pogrebi položili krato v grob in prideli za ranjko moliti, se je Miha Prijon, domači pogrebec, kar zgrudil na tla in od mrtvuda zadev mrtev postal. Tako sta pri enem pogrebu dve družini žalovali. Res kako redek slučaj!

g "Slov. kat. izobraževalno društvo" v Solkanu se zahvaljuje g. Francu Bitežnik za darovanimi 18 K, katere je dobil kot zapisnikar pri volilni komisiji za občinske volitve a jih blagohotno priprustil društvu. Bog povrni!

Iz Dornberga. — Kdor rad čita in mu gmočno razmere pripovedajo si naroci početkom leta kak pošten list iz katerega izvle razne novice, ki se godijo po svetu in v domači deželi. A ne le samo za dnevine novice, ampak tudi za politične, socialne, gospodarske in druge koristne stvari se pridni in podukažljivi čitalci zanimajo.

Mi imamo na Goriškem dva poštne in dobra lista v tem oziru in sicer "Gorico" in "Primorski List" in naše ljudstvo ju rado čita in pridno naroča. Toda čujte, to ni naši poštni ekspeditorji po volji. Kar na pošti, kjer se naročina oddaja, agitira proti tem listoma posebno proti "Prim. Listu". Mi pa tej zagrizenki svetujemo, naj se raj brigata svoj posel, da bo kot ekspeditorica svojo službo tako opravljala, da jo ne bodo morale druge osebe — moške in ženske — v ekspediciji nadomestovati ki tja ne spadajo. V poštnem lokalnu, kjer je prostor za ekspeditorico in telegrafino ni prostor za vsako poljubno osebo. Že vč, kaj hočemo redi. Naročnike naj pa pri miru pusti.

g V kotel pol vročega luga, je padel 3 in pol letni Ivan Travičan v St. Petru pri Gorici in se po vsem levem telesu tako opkel, da v soboto zvečer umrl.

Iz ajdovskega okraja.

a Državni poslanec Štrekelj je povabil župane in podžupane ajdovskega okraja v petek 3. t. m. ob 10. uri na shod pri Rebku. Došlo je nad 50 mož oboje stranke. Poslanec je omenil svoje prizadevanje v dosegu podpor svojega okraja. O svojem nastopu zoper pogodbo in nasprotovanju klubovih tovarishev državnim in posebej kmetiškim koristim je molčal. Glasovanje za otvoritev meje vvozu tujih živine je opravičil s prazno manjno, da eni zahtevajo ceno meso, drugi pa dragu živilo. Ker je začela vlada kakor dobra mati skrbeti tudi za naše dežele, je treba, da mu volive naštejajo potrebe, kakor regulacijo Vipave in njenih dotokov, dobava drvi iz erarskega gozda, vožna pot iz Čavna v podčavenjske občine in dr., tudi slovensko vseudišče v Ljubljani se ni pozabilo. K sklepnu je priporočil poslanec edinstven pri dež. zborovih volitvah, naj se ne gleda na učenost kandidata, ampak na to, da zna, če je treba tudi s surovostjo nastopiti zoper Lahe, ki so naši brezobzirni nasprotniki.

a Berači tudi naprednjaki. — Sedaj še ti, kar zahlevajo po hišah, kaj bi radi imeli. Če pa jim gospodar ali gospodinja noče dati, pa začnejo s huda in zmerjanjem. Lahko mogoče, da so ti tudi izmed tistih, ki imajo predolge prste. Kaj ne, tudi to, je žalibog, napredrek.

a Tepež. — V Rihembergu je hlapec Čeborn brez vzroka zabodel z nožem Janeza Furlana, in sicer v levo stran blizu srca. Poškodba je teška. Čeborna so orožniki arstirali in ga oddali okrajnemu sodišču v Ajdovščini.

Iz kanalskega okraja.

k Iz Kanala. — Zelo smo se razveselili, ko smo brali v "Primorskem Listu", da dobimo novega gospoda dekana. Pri našem ljudstvu zelo spoštuje duhovnike. Kako smo ljubili potokne gg. dekana Vidica, Pečenka, posebno pa sedaj ljubimo in spoštuje gospoda podružnika Ivančiča. Koliko se on tradi v cerkvi, v šoli, z odrastlimi in z mladimi! Preoblačen je z delom. Kar opravlja drugega dva, dela sedaj sam. In še se dobre liberalni Kanalc, ki pravijo, da je v Kanalu dosti en duhovnik. Te misli je tudi mežnar Kofol, pa menda zato, ker se dela boji. Proti temu možu, ki je skrit liberalec, je mnogo pritožb, a upamo, da bo novi gospod dekan naredil red in mir. Bog daj, da bi kmalu prišel gospod dekan. Gospoda podružniku pa klicemo: Bog Vam daj srčnosti in svoje pomoči! Vse se bo predvrgačilo!

k Novo šolsko poslopje dobijo v Kanalu. Poslopje bo stalo zunaj trga.

k Z zadnjimi občinskimi volitvami v Kanalu se peda sodišče. Pravijo, da ni bilo vse čisto v redu. Bomo videli!

k Javno tehtnico mislijo ustavoviti v Kanalu in pa javno ljudsko knjižnico.

k O kanalskem županskem uradu in njegovem poslovanju se mnogo govori. Le poslušajmo na primer! Neki kmet iz hribov ginal je 2. decembra na trgu v Gorico junico. Pri županu priskrbel si je potreben živinski potni list. Junico prodal je kmetu in bližnje vasi. Ko je kupec domov gredel šel mimo Grgarja, sreda ga orožnik, kojemu je moral pokazati živinski list. Oko postave spoznalo je, da je živinski list krič in mož je moral z orožnikom. Kaj pa je bilo? Župan, ali kdor je živinski list pisal, napisal je v naglici dan 1/2 namesto 1/1. Vsa stvar je prišla konečno v tukajšnje sodišče, kjer se pa ni končala pri prvi obravnavi, kajti povabiti je bilo treba še druge priče. Koliko poti, koliko stroškov za prazen nič!

Iz folminškega okraja.

t Sv Lucija. — Ker marsikdo počaže, zakaj je vse tako tiho z našo "Kmečko zvezo", odgovarjam, da nam vlada še ni poslala poverila o obstoju društva, česar pa pričakujemo v najkrajšem času. Potem pa začnemo delati!

t Volče. — Dne 7. januarja umrl je v Stanislavu v Galiciji c. in kr. domobranci stotnik Janez Kuščar. Počojni bil je rojen v Volčah leta 1863. — Šolal se je v Gorici. — Vojake služil je s prva v Tirolih, poznej premeščen bil je v daljno Galicijo. Tudi v tujini ni pozbil svoje domačije in svojega rodu. — Pogosto dopisoval je svojim sorodnikom in prijateljem. — Posebno ljubezen in spoštovanje izkazoval je svojemu še živétemu očetu. K vsakim praznikom poslal mu je kak dar v dokaz svoje ljubezni. — Če je bilo kolikaj mogoče, obiskal je svoj domači kraj vsako drugo leto. Pri tacih prilikah, kazal je rajni svoje blago srce. Nekdo znancev in prijateljev ni mu bil prenizek, da bi ga prijazno ne nagovoril in mu roko stisnil. Do vsacega bil je prijazen, vlijeden in postrežljiv. Nameraval je še nekaj let služiti cesarju, potem pa v pokoj živeti pri očetu. Pa! Bog je drugače sklenil. — Blagemu možu bodi lahka, daljna slovanska zemlja!

t Podbrdo. — Pritisnil je had mraz 4. t. m. — 12°C. 3. t. m. pp. bi kmalu zmrznila učenka Frančiška Dikskobler iz Petrovega brda. Iz šole grede se je zgrudila v bregu pred št. 3. Pobrali so jo v zadnjem trenutku, in oživeli. Oddaljeni otroci v takem mrazu naj ostanejo doma.

Iz cerkljanskega okraja.

c Iz Novakov. — 27. decembra preteklega leta je umrl tukal po kratki bolezni naš splošno preljubljeni organist Janez Verdič. Bil je med najstarejšimi, če ne gotovo najstarejši v celi škofiji v svoji službi, ker v kratkem bi bil obhajal 40 letnico svojega službovanja, pa nemila smrt mu je roke zvezala. Rid ga je imel vsak, ki je prišel z njim v dotiko, ker je bil res pošten in dobra duša, zvest in vnet za cerkveno petje, zvest v službi se lahko reče do zadnjega izdahljaja. Ker še 21. dec. — na naš cerkveni shod

— ni hotel odmanjkati, ves bolan že je prišel k slovesni sv. maši orglji, da, na smrtni postelji že je pomagal mlademu svojemu učencu in nasledniku pri počevanju. Lep pogreb je pričal, kako ga je naše ljudstvo spoštovalo. Cerkevni pevci iz Cerkna v lepem številu so prišli svojemu tovarišu in prijatelju skazati zadnjo čast, za kar se jim na tem mestu lepo zahvaljujemo. Počivaj v miru, draga duša! Ko si toliko let tu na zemlji pel Bogu v čast, upamo, da mu poješ sedaj tudi v nebesih. — Kakor smo imeli do sedaj morda najstarejšega organista, tako imamo pa sedaj morebiti najmlajšega v škofiji; saj je dokončal komaj 18 let. Pa imamo veselje do petja in mi vsi mu želimo, da bi korajno ustrajal in zvest posnemal svojega očeta in očitelja.

Iz kobariškega okraja.

k Liberačni listi se strašno vesljujejo po naših hribih. A mi jih nemaramo! Mi smo krščanskega prepričanja in smo prišli do pravega spoznanja. Otresli smo se liberalnega jarmu. Liberalizem pri nas nima velja, zato beremo le dobre katoliške liste; liberalne liste, če nam jih po sili poslajo, mejemo v ogenj. Nekdo vesljuje k nam "Naš Glas". Povemo mu, naj miruje, ker ima na glavi dovolj masla, ki se mu lahko stopi in pocedi po licu. Na delo za "Primorski List"!

k Iz Krna. — Haj dolinci! Zima, zima! Mraza dosti, snega malo! Vreme je še dosti lepo. Fantje in možje napravljamo drva in razno orodje, žene in dekleta pa kuhajo in volno predejo. Kdor ne verjame, naj pa pride gledat...

Iz komenskega okraja.

km Popravek — v članku "iz komenskega okraja" — Volčograd (Solsko vprašanje) "Primorski List" št. 1, 1908. Dopisnik piše... „Ali glej zavore! Vse učiteljstvo (5 po številu), duhovščina, županstvo... so bili proti...“ Olgovaram: „Ni res, da je bila duhovščina keďaj nasprotna ustavoviti v članku omenjenih šol. Ves čas, od kar se gre za te šole, je zastopala duhovščina v tem vprašanju edino le moja malenkost, in da nisem bil temu nasproti, ampak naklonjen, se lahko prepriča dopisnik, kadar hoče, iz dotednih spisov in mojih podpisov, ki se morajo nahajati pri krajenem šol. svetu v Komnu in pri c. kr. okrajnem šol. svetu v Sežani.“

Bi ne bil se oglastil v dopisu v "Primorskem Listu", a zato ker se dandas takoj rado udari po duhovščini, zlasti ko se gre za šolo — sem si štel v dolžnost to pojasnit.

Jan. Lukežič, bivši župnik dekan v Komnu.

Iz sežanskega okraja.

s Iz Krepjien. — Dne 5. t. m. je imelo tukajne "Bralno vinogradsko sadarsko društvo" svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je bilo potrjenje računa za leto 1907 in razni predlogi. Zborovanje je otvoril predsednik Josip Tavčar s primernim nagovorom. Dohodkov je bilo leta 1907 1221 K 98 vin., stroskov 1223 K 68 vin. Po končanem zborovanju je sledila volitev. V odboru so bili zvoljeni vsi prejšnji udej odbora. — Dne 30. m. m. sta obiskala naše društvo od c. kr. namestništva z Tresta gg. Tomaz Frühau, kulturni nadzornik in Adolf Postl, vinarski nadzornik. Ogledala sta si društveno klet in druge reči, potem obiskala tukajnjega posestnika in trtereči g. Antona Tavčarja. Ogledala sta njegov novo izgrajeni obširni živinski hlev, ki je delan po novi sistemu in obsegajo lopo, svinjake, napajališče in gnojniki. Delo je gospodoma zelo dopadlo. Oblikovala sta, da pridez zopet na spomlad, ko bo vse obdelano.

Iz korminskega okraja.

kr Volitev župana v Medani. — V Medani se je vršila dne 31. m. m. volitev župana. Izvoljen je bil zopet do sedanji župan g. Anton Zucchiatti; podžupani: gg. Karol Toros, Fran Krašvec in Henrik Perin.

kr V Medani snujejo nekateri mladeniči

Za izobrazbo.

Z današnjo številko smo odprli tudi predalček za izobrazbo.

Na socialnem kurzu smo govorili tudi o "Primorskem Listu". Nekateri so dejali, da ima preveč tuž. To je res! Skušali bomo temu odpomoči. A ker tuž odpraviti popolnoma ni mogoče bomo priobčevali slovarček tužih besed, iz katerega naj se naši bralci uže tužke pravilno rabiti. Nič ni bolj smešnega ko slišati človeka, ki napsano rabi tužke.

Pod naslovom: Za izobrazbo bomo pa prinašali tudi razne druge članke v pouk našega ljudstva.

Slovarček tužih besed.

Anarhist, (anarhija, anarchizem). — Beseda grškega izvora in pomenja človeka, ki hoče, da bi nastalo na svetu brezvladje (anarhija). Anarhisti hočejo s silo, z umori (skrivnimi in javnimi) uničiti vse sedanjih drožabnih red. Zlasti so smrti obsoledi vse vladarje. Na Ruskem kmenujejo anarchiste tudi nihiliste. Ti so v zadnjem času povzročili nešteto umorov. Načela anarchistov razumemo pod besedo anarchizem.

Eksplodirati, (eksplozija) beseda latinskega izvora in pomeni razpočeti s hudim pokom. Eksplozije nastanejo posebno tam, kjer se tvorijo vsele užiga, ali pa udarca plini, ki razdenejo posodo v kateri se nahajajo.

Frakarija, beseda, ki je v zvezi s prvotno angleško besedo frock, ki je pomenila neko suknjo iz navadnega blaga, sedaj pa razumemo pod besedo frak suknjo za gospode, ki se običajno nosi pri slovenih prilikah in je spredaj izrezana, tako da visita zadaj samo nekaka dva repa. Frakarija znači torej pravzaprav ljudi, ki se redno oblačijo tako, po načre bi bili to gizdalini.

Inteligenca, (intelligent, intelligent) je beseda latinskega izvora in pomeni one ljudi, ki so vsled vije izobrazbe bolj razumnji, torej razumništvo; intelligent človek je razumen človek. Intelligent je pa beseda iz kovačnice v Gabrščkovem "Soči" in pomeni vse one inteligenčne in neinteligenčne ljudi, ki trobijo v Gabrščkovem rogu.

Gospodarske vesti.

= Krompir kakor je znano, začne spomladi kisliti in s tem zgubi na svoji tečnosti. Da kalitev preprečijo, rabijo na Francoskem sledeče sredstvo: Opran krompir, ki je namenjen za jesti, se dene po zimi ali pa zgodaj spomladi v kako leseno posodo in se polje z vodo, kateri se dodene na 100 l vode do 2 kg žveplene kisline. Čez 10 do 12 ur se krompir zopet dobro opere v čisti vodi in kadar se posudi se shrani. S tem se uničijo krompirjeva očesa in krompir ne raste. Za seme se seveda potem ne more rabiti.

= Kaj naj delamo po zimi? — Večkrat se zgodi, da pridejo kmetje pozimi skupaj in drug drugemu pravijo da nimajo dela. Pa vendar skrben gospodar najde vedno delo, če je še sneg tako debel. Glej, drugi kmetovalec, pozimi je treba pregledati kmetijsko orodje in ga je treba popraviti ali pripraviti novega, če je staro že za nič. Skrben kmet zdej pripravlja za spomladano delo vozove, pluge, brane. Kar je mogoče, si on sam vse naredi. Umen gospodar v pozimskem času sam dela grablje, topore za motike sekire in lopate, plete si koše in jerbase, dela si jarme za živino, popravi si plotove itd. Sramota bi bila za gospodarja, ako bi dal popravljati orodje že le takrat, ko ga je treba že v roko vzeti.

= Kako je ravnati z zmrzlimi jajci. — Večkrat jajca pozimi zmrznejo. Zmrzljena jajca je treba počasi otajati na ta način, da se denejo v pripravno posodo in se na nje nalije mrzla voda. Čez nekaj ur se naredi na jajci ledena skorja. Nato se voda previdno odlije in zopet nalije nova voda. Še le potem se spravijo jajca na gorkejši prostor. Če se pa pokaže zopet ledena skorja na jajcih, se obnovi še enkrat voda, dokler ne preneha zmrzovanje vode. Na to se vzamejo jajca iz vode in dobro obršajo. Spraviti jih je na primerno topel kraj, kjer se ni bati mraza in tam se jih obrača večka 4 do 5 dni, dokler se ne porabijo.

Drobline.

d 20 let poročen, a še ni videl žene. — Prav romantično je življenje nekega C. Hoskina. Že 20 let je oženjen, vendar svoje žene še ni videl, ker je bil slep. Naenkrat je po srečni operaciji spregledal in sedaj vidi prav dobro. Vse na okolu stojec je videl in spoznal. Zelo želi videti svojo ženo, a ona prebiva sedaj v Colorado Springs. Obvestili so jo o srečnem izidu operacije in brezvomno bo takoj prihitela k možu.

d P. zablen lakote umrl. — V vasi Chaumonte-Verin na Francoskem je zakrivila občinska uprava strašen dogodek. Dan pred božičem se je oglasil pri ondotinem občinskem predstojniku nek vagabund ter prosil oskrbe. V ta namen in za kaznovanje imajo v vseh francoskih vasek zaporne prostore. V tako ječo so zapri tudi tega stareca. Pozabilo pa se je popolnoma nanj. Ker pa je bila ječa oddaljena od bivališča, se tudi ni slišalo njegovih slabih klicev. Dva dneva pozneje so našli novi kaznovanci starca mrtvega in zmrznenega.

Za smeh in kratek čas.

Prebrisano. — Učitelj vpraša v šoli: "Kako se kozovo meso najdalje sveže hrani?" — Učenec odgovori: "Če se pusti kozla pri življenju!"

Tudi prav. — Gospodar: "To vam povem, predno mi ne plačate najemnine, vas ne pustim iz stanovanja." — Najemnik: "Hvala Bogu, sedaj sem sas za celo življenje preskrbljen s stanovanjem".

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na čeželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlona, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istirske in dalmatinske, Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč ob $\frac{1}{2}$ kilu in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidrič & Valenčič. Žveplenje družev sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

C. kr. privl.

25 let obstoječa strokovna krojačnica
prve vrste.

GORICA — na Travniku — GORICA

Tu se kupuje najceneje!

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturimi blagom iz inozemskev in avstrijskih tovaren vseh vrst, ter nepremičljivih pelerin in jopiče za dame.

Edna zaloga oprave k uniformam za gospode e. in. kr. častnike, uradnike veterane, finančne stražnike, orožnike, občinske redarje in ognjegasec; za častito duhovščino: ovratnike, mašne kape.

Dobiva se vse, kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. POVERAJ v Gorici
na Travniku.

Nezaslišano po ceni!

600 krmadov je za 125 fl.

Eno krasno garant. dobro idočo precizijsko uro z pozlačeno verižico, 1 krasno pozlačeno kravatno iglo s ponarejenim briljantom; 1 prsta n v ognju poslačen s ponarejenim kamenčkom za gospode ali dame; 1 krasen obesek iz 150 krasnih orientalskih biserov, najmodernejši ženski lisip. 1 krasno garnituro, gumbe za manšete, ovratnike in naprnske gar. 3% double zlato; 6 komadov finih platnenih robcev, 1 elegantno pisalno opravo iz niklja v žep; 1 krasno žepno ogledalo, 1 dobro dišeče milo, 1 f. dez. notes; 72 komadov angleških peres; 20 prirav za pišanje in še 395 drugih predmetov, ki se v gospodinjstvu nujno rabijo. Vse skupaj z uro vred stane le 185 fl.

Po povzetju pošilja trgovina

H. SPINGABN, Krakau št. 206

Če se naroči 2 zavoja, dodam še zastonj lep žepni nožiček z dvema reziloma. Pri več kot 2 paketih, dodam še vsakemu en tak nožiček. Če vam ne ugaja, vam vrnem denar.